

קטלוג ההרצאות

אופיר בראל

האמת שמאחורי הפייק-ניוז

קרדיט צילום:
נועם אופק עבור "בליץ"

נעים להכיר: אופיר בראל

אז, איך מגיעים להרצות על פייק ניוז?

בשנת 2016, לאחר שסיימתי לימודי תואר שני ביחסים בינ"ל באוניברסיטה העברית, עבדתי כעוזר מחקר במכון למחקרי בטחון לאומי (ה-INSS), שם גיליתי לראשונה כיצד מדינות וארגונים משתמשים במרחב האינטרנט, כולל באמצעות הפצת פייק ניוז, כדי להשיג את מטרותיהם. החל משנת 2018, אני חבר בסדנת המחקר ע"ש יובל נאמן באוניברסיטת ת"א, העוסקת בממשק שבין עולם הסייבר לפוליטיקה ויחסי חוץ. בסדנה, אני חוקר את עולם הפייק ניוז ובמסגרתה, פרסמתי מאמרים בנושא בישראל ובארה"ב.

רשימה חלקית של לקוחות עימם עבדתי:

- עיריות (הרצליה, פתח תקווה, ראשון לציון, גבעתיים, בת ים)
- מרכזים לגיל השלישי (אגף הגימלאים בעיריית ירושלים, מרכזים קהילתיים בפרדס חנה, רחובות וגבעת ברנר)
- מרכזי תקשורת והסברה (המרכז הבינ"ל לדיפלומטיה ציבורית והסברה ישראלית, ביה"ס למנהיגות צעירה, ביה"ס לשגרירים צעירים)
- הרצאות פתוחות על הבר (בליץ, WIZE)

מה הסיפור של הפייק ניוז?

מה עושים?

ההרצאה לא רק מספקת לנו דרכים פשוטות לזיהוי פייק ניוז, אלא היא גם חושפת לעומק את המנגנון שהפך את הפצת הפייק ניוז לאמצעי נפוץ ויעיל כל כך בהשפעה עלינו. ההרצאה מתבססת על מחקר מהימן ומתעדכן ועל סיפורים פיקנטיים מרחבי העולם, למשל:

- מה הקשר בין דונלד טראמפ, פייק ניוז והרעלת מזון המונית בניו יורק?
- כיצד "סתם" פייק ניוז הופך לסיפור שמוציא אנשים לרחובות?
- איך נוכל לזהות פייק ניוז נכונה כמו סוכני CIA?

הרשתות החברתיות הפכו לחלק בלתי נפרד מהמציאות של כל אחד מאיתנו. בכל פעם שאנחנו נכנסים אליהן, אנחנו מקבלים כמויות עצומות של מידע בפרקי זמן קצרים. חלק גדול מהמידע הזה הוא מידע שקרי, שמופץ בכוונה על מנת שנרגיש מפוחדים, חסרי אונים ואכולי ספקות. הפייק-ניוז הוא סיפור הצלחה - יותר מדי אנשים חוששים מ"פייק ניוז" ומרגישים שמדובר בסכנה גדולה. בתקופת הקורונה, הבעיה הזו החמירה אף יותר - גורמים שונים מנצלים את אי הוודאות סביב המחלה, כדי להפיץ פייק ניוז שעלול לפגוע בנו בריאותית, נפשית וכלכלית.

זיוף בחירות וחיות אחרות

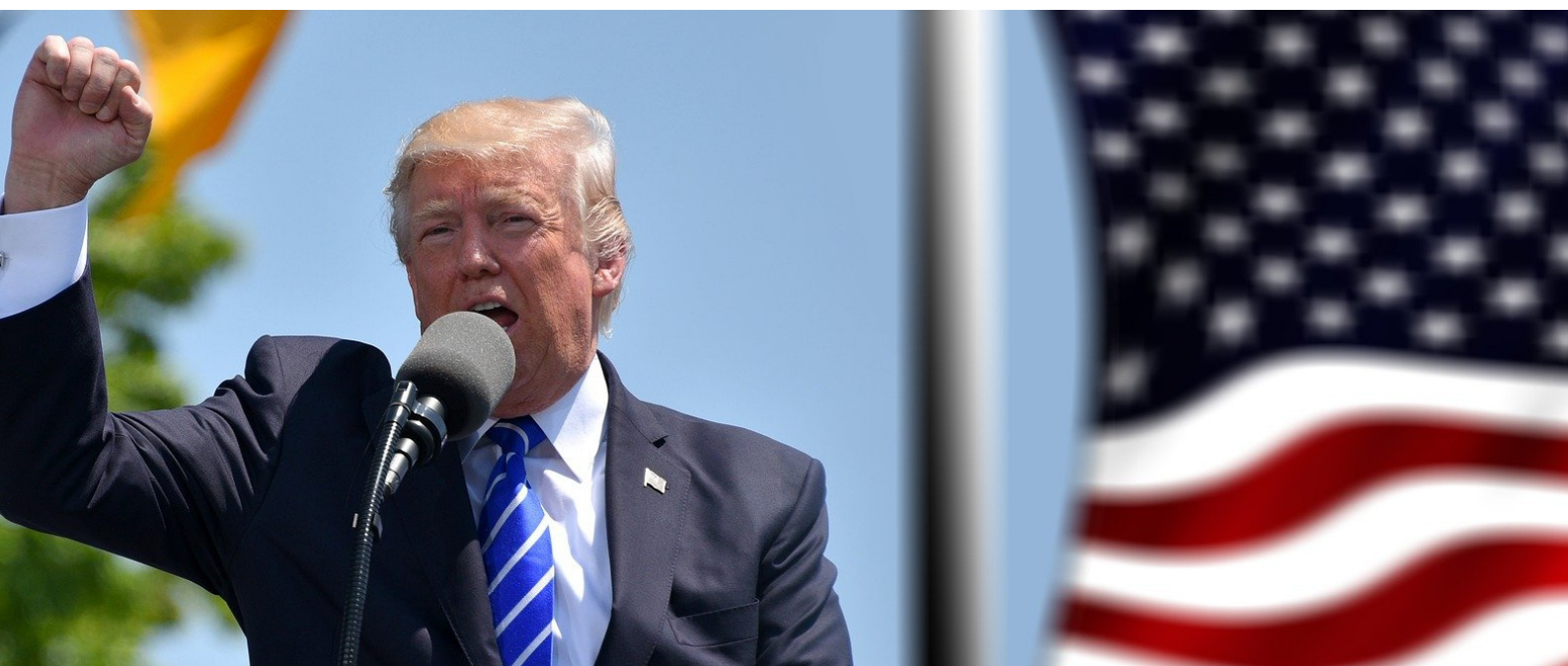
מה נלמד בהרצאה?

ההרצאה חושפת היבטים שונים ומרתקים על הדרך שבה הפצת פייק ניוז משמשת אמצעי תקשורת-פוליטי:

- כיצד נראה מבפנים קמפיין להפצת פייק ניוז ברשתות החברתיות? תיאור שלב אחר שלב
- אילו גורמים עוינים ניסו לזעזע את החברה והפוליטיקה בישראל?
- אילו פתרונות מדינות מיישמות, כדי להתמודד עם פייק ניוז בצורה טובה יותר?

הפצת פייק ניוז ברשתות החברתיות הפכה לתופעה המשפיעה על חיינו בהיבטים רבים. אחת מהזירות בה היא מתבטאת ביתר שאת היא הזירה הפוליטית-הלאומית והבינלאומית כאחד: הפצת פייק ניוז משמשת אמצעי, בידי יחידים, ארגונים ומדינות, על מנת ליצור סדר יום פוליטי ולהשפיע על מהלכים מדיניים ופוליטיים.

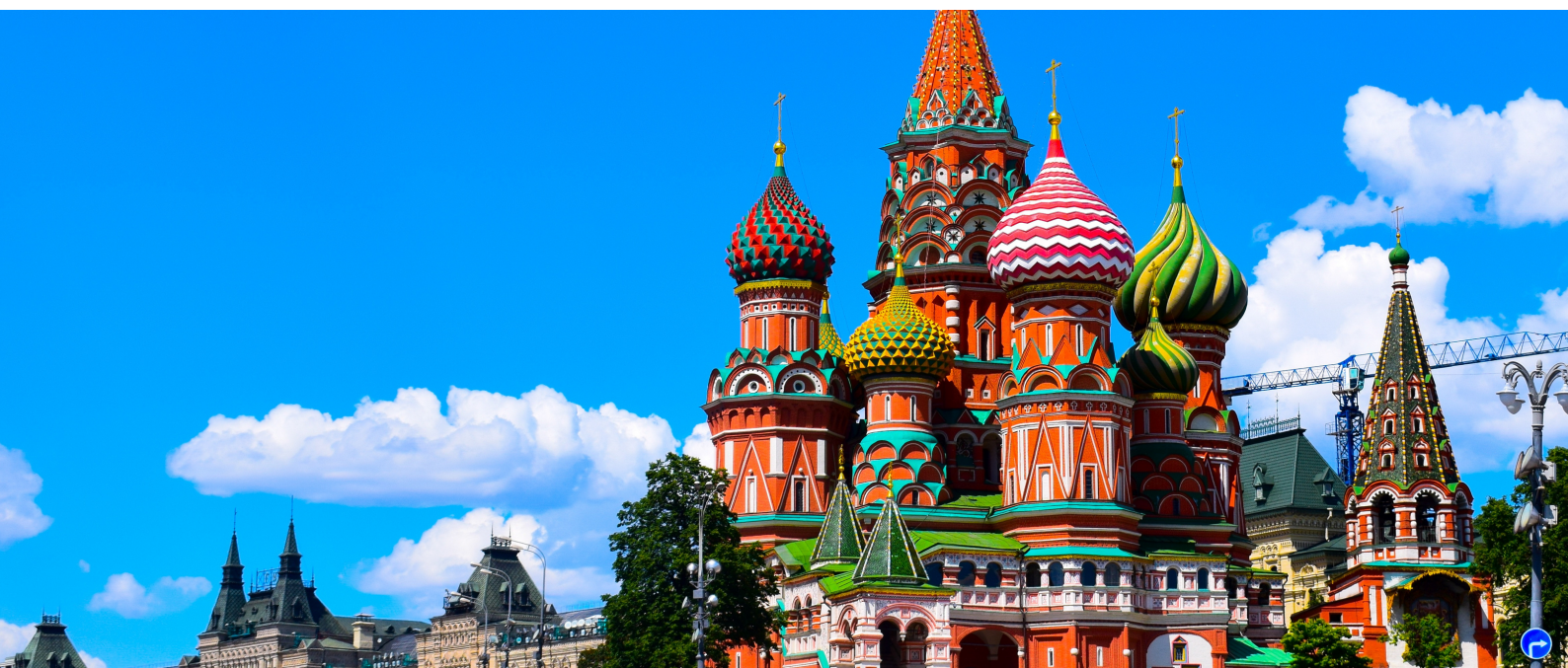
המציאות הזו נכונה במיוחד בעת מערכות בחירות, כאשר גורמים פנימיים וחיצוניים, משתמשים בסיפורים שקריים על מנת לנסות להשפיע על שיעורי ודפוס ההצבעה, או לפגוע בחוסן של חברות דמוקרטיות ברחבי העולם.

רוסיה כמעצמת פייק ניוז

תחילה, נלמד כיצד הקג"ב הפיץ ביעילות ובתחכום פייק ניוז ברחבי העולם בזמן המלחמה הקרה, טרם הופעת האינטרנט והרשתות החברתיות. בנוסף, נכיר את הערכים ותפיסות עליהם גדל ולדימיר פוטין מילדותו ונדע כיצד השפיעו על פעולותיו כמנהיג רוסיה. לבסוף, נגלה כיצד פעילים רוסיים עלומי שם הצליחו לזעזע את הדמוקרטיה המשפיעה בעולם- ארה"ב- בעת מערכת הבחירות של שנת 2016, באמצעות הפצת פייק ניוז ותקיפות סייבר. זאת, במשך שנתיים וכמעט באין מפריע.

הבחירות לנשיאות ארה"ב, שהתקיימו בשנת 2016, מהוות קו פרשת מים לא רק עבור ארה"ב, אלא גם עבור העולם הדמוקרטי כולו. זאת, מאחר והופצה בהן כמות גדולה מאוד של פייק ניוז מצד הממשל הרוסי, כדי להשפיע על תוצאות הבחירות ולערער את החברה האמריקאית. אולם, פעילות זו הייתה האחרונה בשורה של פעולות דומות מצידה בעבר. ההרצאה עונה על השאלה, כיצד רוסיה הפכה למובילה עולמית בשימוש בדיסאינפורמציה, לקידום מטרותיה הפוליטיות בזירה הבינלאומית. ההרצאה גם מספקת הזדמנות להרהר במאזן שבין תקשורת לשלטון, בייחוד בעידן הרשתות החברתיות.

בואו נישאר בקשר

0524833581

www.ofir-barel.co.il

ophir.barel@gmail.com

אופיר בראל

האמת שמאחורי הפייק-ניוז

קרדיט צילום:
נועם אופק עבור "בליץ"